

Groningen, 27 juli 2023

Geacht college,

Woensdagochtend 12 juli jl. is de binnenstad opgeschrikt door een explosie bij schoonheidssalon Moï Beauty aan de Herestraat. Na direct onderzoek van de politie blijkt dat er goederen zijn gevonden die duiden op een bewuste aanslag. Het blijkt dat de explosie een aanloop is geweest van meerdere conflicten in Oost-Groningen en gelinkt is aan ondermijnende criminaliteit.¹

Binnen de gemeente Groningen heeft zich de afgelopen jaren meerdere gewelddadige situaties voorgedaan waar het criminele circuit verantwoordelijk voor is. Deze criminele organisaties vallen elkaar aan met ongekend geweld, met schietpartijen of bewuste aanslagen. De ruzies gaan vaak over verboden middelen of andere criminele praktijken. Binnen de georganiseerde criminaliteit komt drugscriminaliteit veelal voor en ook in Groningen, dit werd vorig jaar bevestigd door het onderzoek van Tops en Torre.² Uit verschillende onderzoeken van het Trimbos instituut blijkt dat het meest gebruikte drugs Cannabis, XTC, lachgas en Cocaïne zijn. Uit het recente rioolwateronderzoek Groningen is gebleken dat de soorten drugs als Cannabis, XTC, 3- en 4 MMC het hoogst scoren binnen de gemeente. De oorlog tegen drugs en het repressieve beleid van de afgelopen 50 jaar heeft de handel in illegale middelen nog lucratiever gemaakt en geleid tot een geweldspiraal. In Nederland is er in de afgelopen decennia een toename in de handel van verboden middelen ontstaan waar ongekende geweldsmisdrijven en moorden plaatsvinden. Ook wordt er door deze handel in verboden middelen steeds meer chemisch drugsafval gedumpt in de natuur en op straat met ernstige gevolgen voor het milieu.

Het openlijke en steeds zichtbare optreden van de georganiseerde criminaliteit zorgt voor veel onrust bij inwoners en ondernemers. Desondanks de inzet en verschillende aanpakken om criminele praktijken in de kiem te smoren, blijkt het geweld toe te nemen. Dit vraagt om een andere invalshoek omtrent de dialoog over de aanpak van drugscriminaliteit, waaronder richting kan worden gegeven aan regulering, decriminaliseren van MDMA, XTC en Cannabis met de volksgezondheid, veiligheid en het milieu voorop. De fractie van D66 stelt om deze redenen de volgende vragen aan het college van B&W:

1. Hoeveel incidenten met extreme geweld is gelinkt aan drugscriminaliteit (schietpartijen, steekpartijen en doelbewuste explosieve aanslagen) en hebben er in het afgelopen 5 jaar binnen de gemeente Groningen plaatsgevonden en is er sprake van een toename?
2. Herkent het college zich in de zorgen die er binnen de samenleving spelen omtrent de toename van geweldsincidenten die gekoppeld zijn aan criminele organisaties of ondermijnende praktijken?
3. In hoeverre heeft de gemeente zicht op het aantal illegale dumpingen van drugsafval binnen de gemeente? Hoeveel illegale dumpingen van drugsafval zijn er geconstateerd in het afgelopen 5 jaar?
4. Hoe beoordeelt het college het landelijke drugsbeleid en de lokale doorwerking hiervan op het gebied van volksgezondheid, veiligheid, individuele vrijheid en het milieu (productie en afval van drugs)?
5. In hoeverre is het college het eens, dat een gedeelte van aanpak van criminaliteit en ondermijning (dat zich zichtbaar maakt in de samenleving door schietpartijen, geweldpraktijken, bewuste explosieve aanslagen en ondermijning) niet los te zien is van een koerswijziging van het huidige drugsbeleid, naar wellicht het reguleren?
6. Bent u bekend met het onderzoeksrapport van het RIVM3: Ranking van Drugs, een vergelijking van de schadelijkheid van drugs?³ Wat is uw reactie op het gegeven dat zowel alcohol als tabak veel hoger scoren (en daarmee schadelijker zijn) dan bepaalde drugs die op lijst I van de Opiumwet staan? Bent u het eens dat dit aanleiding is om nog eens te heroverwegen hoe we naar drugs moeten kijken die in de Opiumwet staan?
7. Hoe kijkt het college naar de recentelijk ingestelde Staatscommissie MDMA waarin wordt gevraagd de status van XTC (MDMA) in het kader van de volksgezondheid te onderzoeken en advies uit te brengen over de voor- en nadelen van medicinaal gebruik, met inbegrip van een analyse vanuit verschillende disciplines van risico's voor de gezondheid, preventie en de Europese context en relevante verdragen?
8. Amsterdam heeft in haar coalitieakkoord het volgende opgenomen: "Amsterdam is voorstander van een pilot met gereguleerd aanbod van MDMA". Welke mogelijkheden ziet u voor Groningen voor een dergelijke pilot?

Maria Martinez Doubiani
D66

¹ <https://dvh.nl/groningen/Bendeoorlog-in-drugscircuit-houdt-Groningen-in-de-greep-Er-gaan-geruchten-over-vergeldingsacties-tijdens-Nacht-van-Winschoten-28537190.html>

² <https://hetccv.nl/onderwerpen/vastgoedcriminaliteit/onderzoeksrapporten/groningse-praktijken-een-analyse-van-de-gemeentelijke-aanpak-van-ondermijning-in-de-gemeente-groningen/>

³ <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/340001001.pdf>